

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
Gratis telefoon 1700 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 22 maart 2013

met betrekking tot het ontwerp van decreet houdende
diverse bepalingen inzake energie, zoals principieel goedgekeurd
door de Vlaamse Regering op 22 februari 2013

Inleiding

Voorliggend advies wordt uitgebracht door de VREG naar aanleiding van de ontvangst van de adviesaanvraag van de Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid, op 27 februari 2013 met betrekking tot het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 22 februari 2013 (hierna "het Ontwerpdecreet").

Het ontwerpdecreet heeft een tweeledig doel:

- enerzijds geeft het uitvoering aan een arrest van het Grondwettelijk Hof van 30 oktober 2012;
- anderzijds worden een aantal verbeteringen en aanvullingen aangebracht aan het Energiedecreet, met als doel de implementeerbaarheid van het wijzigingsdecreet van 13 juli 2012 te verbeteren.

De VREG heeft al een advies uitgebracht (ADV-2013-1) op 14 januari 2013 over het ontwerp van decreet, zoals principieel goedgekeurd op 30 november 2012. Onder meer naar aanleiding van dit advies werden een aantal wijzigingen aangebracht aan de oorspronkelijke tekst.

Meer specifiek wordt nu het advies van de VREG gevraagd over de mogelijkheden voor een alternatieve toewijzingsmethode voor steuncertificaten voor groene stroom- en WKK-productie. Deze toewijzingsmethode zou moeten gericht zijn op een netbeheer met minimale regelkosten en hogere kwaliteit van de stroombevoorrading.

Algemeen advies over alternatieve toewijzingsmethode

De beheerders van transmissie- en distributiesystemen moeten **toegang** verlenen tot hun netten. Zij kunnen deze toegang enkel weigeren indien de netten niet over de nodige capaciteit beschikken. Elke weigering moet naar behoren met redenen worden omkleed, waarbij objectieve, technisch en economisch onderbouwde criteria in acht moeten worden genomen.

Naast deze algemene taak bepaalt het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit dat, ter implementatie van de toegangsregels voor elektriciteit uit **hernieuwbare energiebronnen** zoals bepaald in artikel 16 van Richtlijn 2009/28/EG ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen, bij congestie voorrang moet verleend worden aan elektriciteit afkomstig van hernieuwbare energiebronnen.

Bij de implementatie van Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie zal moeten verduidelijkt worden op welke wijze de hierin vermelde voorrang voor elektriciteit uit **hoogrenderende warmtekrachtkoppeling** afgestemd kan worden op de voorrangsregel voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen.

De problematiek van een tekort aan capaciteit voor het onthaal van decentrale productie manifesteerde zich voor het eerst in de kustregio. Talrijke besprekingen volgden over de wijze waarop producenten een aansluiting met **flexibele toegangsrechten** konden krijgen op het net. Die flexibiliteit houdt in dat in geval van congestie, de producent in kwestie kan worden gemaand om zijn productie te beperken, dan wel om zijn installatie volledig stil te leggen.

Een belangrijk vraagstuk hierbij is of de producent recht heeft op een **financiële compensatie** voor de beperking van zijn toegangsrechten. Hiervoor is op vandaag niks geregeld. De toekenning van steun in de vorm van productie- of energiebesparingssteun voor een **beperkte, op voorhand vastgelegde** periode is hierbij een complicerende factor. Zonder deze steun zou een compensatieverplichting voor de netbeheerder een goede prikkel kunnen bieden voor een

evenwichtige uitbouw van zijn net. Hij staat hierbij voor de afweging om hetzij te investeren in de verhoging van de transportcapaciteit, hetzij de toegang te beperken en hiervoor een compensatie te betalen. Dit principe wordt al door ELIA toegepast in het kader van het evenwichtssysteem, waarbij eventuele verplichte af- of opregelingen voor producenten geen effect hebben op hun portfolio aan toegangspunten.

De uitwerking van een compensatieregeling die ook moet voorzien in een tegemoetkoming voor het derven van groenestroom- of warmte-krafcertificaten, zou kunnen leiden tot een inefficiënte uitbouw van de netinfrastructuur¹. De hoogte van de steunbedragen zal immers snel leiden tot een investeringsbeslissing, en op die manier mogelijk tot een overgedimensioneerd net, waarbij de capaciteit slechts zelden ten volle wordt benut, terwijl anderzijds wel de volle kost kan worden aangerekend via de geldende vergoedingsregels voor geïnvesteerd kapitaal.

Daarom stelt de VREG voor om de discussie over de praktische uitwerking van een regime van flexibele toegang verder te zetten. Hierbij is het belangrijk dat het vastgestelde probleem eerst duidelijk gekwantificeerd wordt in functie van de locatie, zowel in termen van capaciteitsproblemen als in monetaire termen (d.w.z. de kost van aanpassing van de infrastructuur afwegen t.o.v. de kost van een compensatiesysteem). Vanuit deze kwantitatieve gegevens kan dan een onderbouwde beslissing gemaakt worden op basis van toekomstige kosten en baten. Hierbij dient expliciet onderzocht te worden hoe (in de nabije toekomst) de toegang tot het net minimaal beperkt kan worden via vraagzijdebeheer (verschuiving van de vraag op basis van tarifaire prikkels).

De VREG pleit ervoor om het bestaande certificatenstelsel niet verder te compliceren. Toch ziet de VREG een mogelijkheid om het toewijzingsmechanisme voor certificatensteun aan te passen.

Via een **verlenging van de steunperiode** kan de impact van een beperking van de toegang voor een producent worden opgevangen. Dit is momenteel al voorzien voor installaties met een startdatum voor 1 januari 2013 zoals bepaald in artikel 7.1.1, §1, 3^e lid van het Energiedecreet. Hierbij is het dan eveneens noodzakelijk om te verduidelijken onder welke voorwaarden het afregelen beschouwd dient te worden als uitbating volgens de regels van de kunst.

Een gelijkaardige mogelijkheid kan voorzien worden voor installaties met een startdatum vanaf 1 januari 2013, weliswaar beperkt tot die tijdsperiodes waarin de omstandigheden van het net hebben geleid tot een vermindering van de productie. Merk op dat het uitstel in de tijd van het toekennen van steun eveneens een financiële kost vertegenwoordigt voor de betrokken producenten, die weliswaar veel lager ligt dan het steunbedrag zelf.

De compensatie die de netbeheerder dan moet voorzien voor een beperking van de toegang, kan in een dergelijk kader een beter signaal geven over de noodzaak tot bijkomende investeringen. De impact op de portfolio van de toegangshouder en de evenwichtsverantwoordelijke kan worden geneutraliseerd door een afregeling te laten gepaard gaan met een opregeling op een andere plaats in het net, waarbij de meerkost door de betrokken netbeheerder moet worden gedragen.

Daarnaast kan ook onderzocht worden of de deelname van decentrale productie-installaties aan de ondersteunende evenwichtsdiensten kan worden bevorderd door de invoering van een premie. In het Duitse model² wordt de steunhoogte per MWh daartoe verhoogd met een **managementpremie**³ op voorwaarde dat de groenestroomproductie-installatie of warmte-krafcinstallatie zich actief inschakelt in het evenwichtssysteem. Deze managementpremie compenseert de kosten en risico's verbonden met deze inschakeling in het evenwichtssysteem. De (transmissie)netbeheerder voorziet hierbij een

¹ De VREG heeft in het kader van deze adviesaanvraag geen gedetailleerde becijfering kunnen maken van de precieze impact van een dergelijke maatregel.

² Erneuerbare-Energien-Gesetz (EEG):

<http://www.bmu.de/service/publikationen/downloads/details/artikel/erneuerbare-energien-gesetz-eeg-2012/>

³ De waarde van de managementpremie binnen EEG voor 2013 verschilt per technologie en varieert van 3 €/MWh voor stuurbare productie tot 10 €/MWh voor niet-stuurbare productie en deze waarden werden op jaarbasis vastgelegd tot 2015 met een jaarlijkse verlaging van ca. 10%.

transparant kader waarbij minstens op uurbasis een online prognose van de productie uit zonne- en windenergie evenals de prijzen op de spotmarkt online worden gepubliceerd. In het Belgische evenwichtssysteem zou dit eventueel gekoppeld kunnen worden aan de verlenging van de steunperiode, zoals hierboven beschreven.

Advies over Art.2

Bij de definitie "eilandwerking" moet volledigheidshalve punt c) aangevuld worden:

c) het transmissienet **of daaraan gekoppelde gesloten distributienetten**

Voor de VREG

Brussel, 22 maart 2013

André Pictoel
Gedelegeerd Bestuurder